

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Pavla Táborová**
Studijní obor: Speciální pedagogika - vychovatelství
Oponent bakalářské práce: Mgr. Tomáš Kohoutek
Katedra: KPP
Název bakalářské práce: **Psychické dopady pěstounství na biologické děti pěstounů**

Volba tématu: Užitečné, aktuální
Cíl práce a jeho naplnění: Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn
Struktura práce: Zdařilá, logická
Práce s literaturou: Množství adekvátních a aktuálních pramenů
Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy): Odpovídá nárokům textu dané povahy
Přínosy bakalářské práce: Vlastní názor argumentačně podpořený
Uplatnění bakalářské práce v praxi a ve výuce: Práci lze uplatnit v praxi i ve výuce
Formální stránka: Výborná
Jazyková stránka: 1. Stylistika velmi dobrá
2. Gramatika výborná

Zásadní připomínky k bakalářské práci **nemám**.

Další hodnocení:

Autorka zpracovala aktuální a závažné téma, oceňuji, že se zabývá jedním z často (neprávem) opomíjených aspektů pěstounské péče. V teoretické části práce věnuje proporčně pozornost jak aktuální situaci, tak důležitým obecným tématům – rodině jako socializačnímu aktuální situaci, tak důležitým obecným tématům – rodině jako socializačnímu činiteli, náhradní rodinné péči i sourozeneckým vztahům, kde věnuje adekvátní část kohezi i rivalitě. Vychází z postačujícího množství relevantních pramenů a přináší zdařilou komentovanou kompilaci poznatků, které poskytují čtenáři důležité základní informace o společenských, psychologických i právních aspektech NRP. Drobné nepřesnosti lze nalézt v citacích – například uvedenou koncepci potřeb a psychické deprivace (s. 15 – 16) představili Langmeier s Matějčkem, nikoli uvedení autoři; je dále sporné, zda je třeba uvádět stránky i za parafrázovaným textem. Místy je poměrně jednostranná volba pramenů k tématům – viz Leman k sourozeneckým konstelacím (zde se pak poněkud vytrácí vztah k tématu), případně tendence k reprodukci určitých stereotypů nebo ke zkratkovitému parafrázování (např. příklad k hierarchii rodinných hodnot na s. 22). Většinou si je ale jednostranností vědoma a vyvažuje je citlivostí k nejednoznačnostem ve výpovědích i ve vlastních úvahách. Za podrobnější rozpracování by stála pasáž „Rodina dnes“, obzvláště ve vztahu k funkčnosti a dysfunkci rodiny v kontextu citovaného poznatku, že „Nyní, i přes pokles populace, počet dětí v zařízeních i náhradních rodinách roste“ (Škoviera, 2007, s. 18, v textu práce později na s.26).

Celkově ale působí teoretická část jako výpravný, komplexní a čtivý text a je dobrým východiskem pro výzkumné šetření.

Výzkum koncipovala autorka jako kvalitativní sondu s využitím polostrukturovaných rozhovorů. Je zřejmé, že dovedla respondenty motivovat a rozhovor vést tak, aby získala řadu důležitých a mnohdy citlivých informací. Okruhy pro rozhovor jsou dobře zvolené a otázky formulované přiměřeně a s invencí (oceňuji mezi nimi např. závěrečnou charakteristiku rodiny pěti slovy). Rozpačtěji působí formulace cílů výzkumu – základních výzkumných otázek (první již předjímá druhou, ve skutečnosti nejde o různé cíle). Jde ale spíše o formální problém na úrovni neobratnosti, nikoli o zásadní koncepční pochybení.

Výsledkům výzkumu věnuje adekvátní pozornost, všímá si jedinečnosti zkušeností respondentů, vyhýbá se přehnanému zobecňování. Věnuje se dlouhodobému vývoji vztahů (což je důležité – pěstounství včetně vztahů mezi dětmi není krátkodobá záležitost), navzdory proklamaci o pozitivěch a negativěch se nenechává strhnout k černobílému vidění zkušeností. Citlivě identifikuje zapojení dětí do rozhodování jako jeden ze zásadních faktorů utváření vztahu. Větší pozornost mohla věnovat sebeprezentaci a stylizaci respondentů (kdy hovoří ironicky, kdy celkově usilují o vyvolání dojmu „oběti“ nebo „muže s přehledem“ a podobně) – to však uvádím spíše jako inspiraci pro případné pokračování výzkumu.

Práce **splňuje** základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: **výborně** (v závislosti na průběhu obhajoby a zodpovězení otázek)

Otázky k ústní obhajobě práce:

1. Mohl nějak ovlivnit získané výsledky výběr respondentů (tj. to, že někteří účast odmítli, šlo o známé a známé známých apod.)? Jak?
2. Jak se mohou lišit „sourozenecké“ vztahy při dlouhodobé pěstounské péči a při péči na přechodnou dobu?
3. Mohlo nějak ovlivnit výsledky to, jak se respondenti sami stylizovali? Mohla byste se pokusit přidělit jim přezdívky nikoli podle abecedy, ale podle toho, jak své příběhy prezentovali?
4. Které pozitiva uváděných mohou mít i negativní dopad a naopak?

2. 9. 2013

Mgr. Tomáš Kohoutek